

2020/0035(COD)

14.7.2020

ADVIES

van de Commissie cultuur en onderwijs

aan de Commissie vervoer en toerisme

inzake het voorstel voor een besluit van het Europees Parlement en de Raad
betreffende het Europees Jaar van de spoorwegen (2021)
(COM(2020)0078 – C9-0076/2020 – 2020/0035(COD))

Rapporteur voor advies: Dace Melbārde

PA_Legam

BEKNOPTE MOTIVERING

Het spoor speelt al ruim 150 jaar lang een belangrijke rol in Europa. De aanleg van spoorwegen had ongekende gevolgen voor de mobiliteit van mensen en opende nieuwe mogelijkheden, zorgde voor een groei op het gebied van handel, en droeg bij aan de groei van ondernemingen en de economische ontwikkeling van landen. Vandaag heeft het spoor nog niets aan belang ingeboet, aangezien het een van de veiligste, groenste en meest efficiënte vervoerswijzen is. Om dit belang extra aandacht te geven en het potentieel van het spoor voor de verwezenlijking van de klimaatdoelstellingen van de Unie te benadrukken, stelt de Commissie voor het jaar 2021 uit te roepen tot het Europees Jaar van de spoorwegen. Het “Europees Jaar” gaat als initiatief gepaard met de organisatie van een hele reeks activiteiten op het gebied van communicatie en burgerparticipatie.

De rapporteur deelt de mening van de Commissie over het belang van het spoor en de bewezen groene eigenschappen ervan. Toch zijn er ook andere aspecten van deze vervoerswijze die aandacht verdienen.

Zo zijn er inspanningen nodig om het aantal reizigers te vergroten en is het eveneens belangrijk het basisnetwerk en de basisdienstverlening in orde te brengen. Momenteel beschikken niet alle lidstaten over spoorverbindingen naar de rest van Europa of de nodige infrastructuur om deze verbindingen tot stand te brengen. Mensen kunnen pas gebruikmaken van het spoor als deze optie voorhanden is. Bijna alle sectoren in de desbetreffende lidstaten bevinden zich in een nadelige positie doordat ze geen deel uitmaken van het Europese spoorwegnet. De onderwijs-, reis- en cultuursector behoren tot de meest benadeelde sectoren. Op het gebied van onderwijs heeft dit ook gevolgen voor de mate waarin gebruik wordt gemaakt van populaire EU-programma's en -initiatieven als Erasmus+ en DiscoverEU. Studenten uit de perifere regio's van de EU of uit een kansarm milieu vallen vaak uit de boot.

De situatie op het gebied van cultuur en toerisme is niet heel anders. Vier op de tien Europeanen kiezen hun reisbestemming op basis van het culturele aanbod. Steden en regio's met een betere vervoersinfrastructuur, waaronder goede spoorverbindingen, bevinden zich in een gunstigere positie. Nu er door de COVID-19-crisis langdurige hygiënemaatregelen zijn ingevoerd, zullen treinen aan populariteit winnen ten opzichte van luchtvervoer, omdat het spoor niet alleen een van de meest duurzame en veilige opties, maar vaak ook het enige haalbare en betaalbare alternatief vormt op het gebied van massavervoer, en het luchtvervoer op zijn beurt waarschijnlijk veel duurder zal worden. In de nabije toekomst zullen veel potentiële reizigers uit de ultraperifere regio's van de EU steeds vaker moeten afzien van culturele langeafstandsreizen – een situatie die volledig te wijten zal zijn aan onbetaalbaar luchtvervoer en de afwezigheid van spoorverbindingen in de regio. In het kader van het Jaar van de spoorwegen moeten deze problemen onder de aandacht worden gebracht en moet worden gepleit voor een betere geografische dekking van het spoor.

Het Jaar van de spoorwegen moet niet alleen gericht zijn op reizen en het per spoor verplaatsen van goederen en mensen, maar ook op de historische en huidige functie van treinen, treinstations en spoorweginfrastructuur. In het verleden zijn die van bijzonder groot belang geweest voor het vormen van regionale tradities en identiteiten en een stimulans geweest voor economische en sociale ontwikkeling. Vandaag maken ze deel uit van het cultureel erfgoed van Europa, dat moet worden onderzocht, maar ook moet worden gepromoot en beschermd. Treinstations zijn ook belangrijk als katalysator van hoogwaardige architectuur en slimme stadsplanning en fungeren als plaats voor culturele interactie en artistieke expressie. Reizen per

spoor, ongeacht de bestemming, kan ook een ervaring op zich zijn en leidt vaak tot sociale en culturele interactie.

Op basis van de lessen die we hebben geleerd van het vorige Europees Jaar concludeert de rapporteur dat actieve betrokkenheid van een brede groep belanghebbenden noodzakelijk is – met name van organisaties uit het maatschappelijk middenveld – om ervoor te zorgen dat het Jaar van de spoorwegen niet alleen een succes wordt, maar ook een blijvende beleidserfenis nalaat. Naast de in het voorstel van de Commissie genoemde belanghebbenden kunnen ook culturele verenigingen, jongerenorganisaties en diverse onderwijs- en opleidingsinstellingen een waardevolle bijdrage leveren aan het bevorderen van het belang en het gebruik van het spoor. Om dezelfde reden is de rapporteur van mening dat synergieën tussen de verschillende programma's en initiatieven van de Unie niet louter gericht mogen zijn op het aspect spoorwegen, maar ook programma's moeten omvatten die burgerparticipatie bevorderen, zoals de programma's op het gebied van onderwijs, cultuur en jeugd. Bovendien biedt het Jaar van de spoorwegen een kans om blijvende samenwerkingsverbanden op te zetten met spoorwegondernemingen met het oog op een mogelijke vergroening van de mobiliteitsprogramma's van de Unie, in het bijzonder Erasmus+.

De rapporteur gelooft in het belang van het spoor, in de sociale, culturele, ecologische en economische waarde ervan en in het potentieel van het spoor om territoriale cohesie in de hele Unie te bevorderen en te versnellen. Het spoor zal een belangrijke rol spelen om de klimaatdoelstellingen in overeenstemming met de Europese Green Deal te helpen verwezenlijken en in de toekomst duurzame groei te bevorderen.

Tot slot is de rapporteur zich bewust van de veranderende situatie in Europa als gevolg van de uitbraak van COVID-19 en de onzekerheid die dit met zich meebrengt – met name voor reizen, maar ook voor evenementen, bijeenkomsten en debatten, die zo belangrijk zijn voor het initiatief van het Europees Jaar. Het valt nog af te wachten of de startdatum van het Jaar van de spoorwegen eventueel moet worden uitgesteld.

AMENDEMENTEN

De Commissie cultuur en onderwijs verzoekt de bevoegde Commissie vervoer en toerisme onderstaande amendementen in aanmerking te nemen:

Amendement 1

Voorstel voor een besluit

Overweging 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

(1) In haar mededeling van 11 december 2019¹⁵ beschrijft de Commissie een Europese Green Deal voor de Europese Unie en haar burgers. De Europese Green Deal omvat een nieuwe groeistrategie die de EU moet omvormen tot een eerlijke en welvarende samenleving met een moderne, hulpbronnefficiënte en

Amendement

(1) In haar mededeling van 11 december 2019¹⁵ beschrijft de Commissie een Europese Green Deal voor de Europese Unie en haar burgers. De Europese Green Deal omvat een nieuwe, **duurzame** groeistrategie die de EU moet omvormen tot een eerlijke en welvarende samenleving met een moderne,

concurrerende economie, waar vanaf 2050 netto geen broeikasgassen meer worden uitgestoten en de economische groei is losgekoppeld van het gebruik van hulpbronnen.

hulpbronnenefficiënte en concurrerende economie, waar vanaf 2050 netto geen broeikasgassen meer worden uitgestoten en de economische groei is losgekoppeld van het gebruik van hulpbronnen.

¹⁵ Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Europese Raad, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's van 11 december 2019 – De Europese Green Deal (COM(2019) 640 final).

¹⁵ Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Europese Raad, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's van 11 december 2019 – De Europese Green Deal (COM(2019) 640 final).

Amendement 2

Voorstel voor een besluit

Overweging 4

Door de Commissie voorgestelde tekst

(4) Overeenkomstig de doelstellingen in de mededeling van de Commissie over de Europese Green Deal moet de economie van de Unie worden omgevormd en moet met name het beleid inzake vervoer en mobiliteit worden herzien **om de verschuiving naar duurzame en slimme mobiliteit te versnellen**. Vervoer **is verantwoordelijk voor** een kwart van de broeikasgasemissies van de EU **en dat aandeel groeit nog**. Om de EU klimaatneutraal te maken, moeten de vervoersemissies tegen 2050 met 90 % zijn afgenomen. Bij een duurzaam vervoer **staan** de gebruikers centraal: zij moeten goedkopere, **beter** toegankelijke, gezondere en schonere alternatieven voor hun huidige **vervoerswijzen krijgen**. **Om die uitdagingen te kunnen aangaan**, houdt de Europese Green Deal een snellere verschuiving naar duurzame en slimme mobiliteit **in**. **Momenteel** verloopt 75 % van het binnenlandse vrachtvervoer over de weg; een aanzienlijk deel daarvan moet in de toekomst via het spoor en de binnenwateren gebeuren.

Amendement

(4) Overeenkomstig de doelstellingen in de mededeling van de Commissie over de Europese Green Deal moet de economie van de Unie worden omgevormd en moet met name het beleid inzake vervoer en mobiliteit worden herzien. De **emissies van vervoer blijven toenemen en vertegenwoordigen** een kwart van de broeikasgasemissies van de EU, **waarbij een aanzienlijk aandeel wordt veroorzaakt door het stedelijk vervoer**. Om de EU klimaatneutraal te maken, moeten de vervoersemissies tegen 2050 met 90 % zijn afgenomen. Bij een duurzaam vervoer **moeten** de gebruikers centraal **staan**: zij moeten goedkopere, **voor iedereen** toegankelijke, gezondere en schonere alternatieven voor hun huidige **stedelijke en interstedelijke vervoerswijzen krijgen**. **Daarom** houdt de Europese Green Deal een snellere verschuiving **in** naar duurzame en slimme mobiliteit **en de transitie naar een nettonuluitstoot**. **Daarnaast** verloopt **momenteel** 75 % van het binnenlandse vrachtvervoer over de weg; een aanzienlijk deel daarvan moet in de toekomst via het

spoor en de binnenwateren gebeuren.

Amendement 3

Voorstel voor een besluit Overweging 5

Door de Commissie voorgestelde tekst

(5) Het spoor moet een **baanbrekende** rol spelen **in het realiseren** van klimaatneutraliteit tegen 2050. Het is een van de milieuvriendelijkste en energie-efficiëntste vervoerswijzen. Het spoorvervoer is grotendeels geëlektrificeerd; **bij** een treinreis **wordt** veel minder CO₂ **uitgestoten** dan bij een soortgelijke reis over de weg of door de lucht. Het is de enige vervoerswijze waarvan de uitstoot van broeikasgassen en CO₂ sinds 1990 voortdurend is gedaald. Bovendien heeft het spoor in de periode 1990-2016¹⁸ zijn energieverbruik verlaagd en maakt het steeds meer gebruik van hernieuwbare energiebronnen.

¹⁸ DG MOVE Statistisch zakboekje 2019 “EU-vervoer in cijfers” (bron: Eurostat).

Amendement 4

Voorstel voor een besluit Overweging 6

Door de Commissie voorgestelde tekst

(6) **Door** de belangrijkste transportwegen in de EU te verbinden met de perifere regio's en gebieden, **draagt** de spoorwegsector **bij** tot de sociale,

Amendement

(5) Het spoor moet een **belangrijke** rol spelen **bij de verwezenlijking** van **de EU-doelstelling inzake** klimaatneutraliteit tegen 2050. Het is een van de milieuvriendelijkste en energie-efficiëntste vervoerswijzen. Het spoorvervoer is grotendeels geëlektrificeerd; een treinreis **veroorzaakt slechts 0,5 % van de totale uitstoot van broeikasgassen^{17 bis} door vervoer** – veel minder CO₂ dan bij een soortgelijke reis over de weg of door de lucht. Het is de enige vervoerswijze waarvan de uitstoot van broeikasgassen en CO₂ sinds 1990 voortdurend is gedaald. Bovendien heeft het spoor in de periode 1990-2016¹⁸ zijn energieverbruik verlaagd en maakt het steeds meer gebruik van hernieuwbare energiebronnen.

**17 bis Pershoek Europese Commissie
“2021: The European Year of Rail”
(bron: Eurostat, EU28 - 2017).**

¹⁸ DG MOVE Statistisch zakboekje 2019 “EU-vervoer in cijfers” (bron: Eurostat).

Amendement

(6) **Veel lidstaten moeten het nog steeds stellen zonder doeltreffende verbindingen met het Europese spoorwagennet of de noodzakelijke**

economische en territoriale cohesie.

infrastructuur om deze verbindingen mogelijk te maken. Door de belangrijkste en secundaire transportwegen in de EU te verbinden met de perifere regio's en gebieden, kan de spoorwegsector meer bijdragen tot de sociale, economische en territoriale cohesie en de Europese burgers in staat stellen het grondgebied te verkennen en culturele uitwisseling bevorderen. Waar spoorverbindingen ontbreken of in ontwikkeling zijn, kunnen intermodale verbindingen, bijvoorbeeld met pendelbusdiensten, helpen om de toegang tot veel perifere regio's en gebieden te verbeteren.

**Amendement 5
Voorstel voor een besluit
Overweging 6 bis (nieuw)**

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(6 bis) Het spoor heeft ook een belangrijke rol te spelen in de ondersteuning van het economisch herstel na COVID-19 door tegelijkertijd zowel de groene als de digitale transitie te stimuleren. Investerings in hogesnelheidsverbindingen kunnen de economische efficiëntie verbeteren, bijvoorbeeld door de reistijd voor werknemers of toeristen te verkorten. Investerings in wififaciliteiten op de trein kunnen ook de productiviteit verhogen en de reiservaring verbeteren. Er moeten ontbrekende grensoverschrijdende verbindingen tot stand worden gebracht, in onbruik geraakte lijnen moeten opnieuw in gebruik worden genomen, nachttreindiensten moeten opnieuw worden ingesteld, de spoorinfrastructuur en het rollend materieel moeten worden verbeterd en gemoderniseerd en de intermodale verbindingen moeten worden verbeterd. In het herstelplan van de Unie en in het meerjarig financieel kader voor de periode 2021-2027 zullen de nodige

middelen moeten worden uitgetrokken om de vereiste investeringen in het spoorvervoer te stimuleren.

Amendement 6

Voorstel voor een besluit Overweging 6 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(6 ter) Een grotere benutting van het spoorvervoer kan een belangrijke rol spelen bij het aanmoedigen van een gezonde levensstijl en het verbeteren van de veiligheid. Reizen met de trein kan gemakkelijk worden gecombineerd met wandelen en fietsen, terwijl tijd doorbrengen in de trein in plaats van in de auto de blootstelling aan vervuiling en stress kan verminderen. Bovendien is de trein een veilig vervoermiddel.

Amendement 7

Voorstel voor een besluit Overweging 7

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(7) Het aandeel van het passagiersvervoer per spoor in het vervoer over land in de EU is sinds 2007 maar licht gestegen. Het aandeel van het goederenvervoer is zelfs gedaald. Er zijn nog veel obstakels die één echte Europese spoorwegruimte in de weg staan, onder meer de **noodzaak om het lawaai zoveel mogelijk te beperken**. Als die obstakels uit de weg worden geruimd, de kosten worden verlaagd en de innovatie wordt versneld, zal het spoor zijn potentieel ten volle kunnen benutten. Daarom moet het spoor een nieuwe impuls krijgen en zowel voor reizigers als ondernemingen

(7) Het aandeel van het passagiersvervoer per spoor in het vervoer over land in de EU is sinds 2007 maar licht gestegen. Het aandeel van het goederenvervoer is zelfs gedaald. Er zijn nog veel obstakels die één echte Europese spoorwegruimte in de weg staan. **Dergelijke belemmeringen hebben aanzienlijke gevolgen voor het concurrentievermogen en de aantrekkelijkheid van het vervoer per spoor en omvatten** onder meer de **ongelijke tarieven voor toegang tot de infrastructuur, barrières voor het exploiteren van rollend materieel en de verscheidenheid aan controlesystemen en**

aantrekkelijker worden.

*vervoersvoorschriften. Voorts wordt het spoorvervoer minder aantrekkelijk door een gebrek aan toegankelijkheid voor mensen met een handicap, hoge ticketprijzen in sommige landen en overmatig lawaai. Als de verschillende obstakels uit de weg worden geruimd, de kosten worden verlaagd en de innovatie wordt versneld, zal het spoor zijn potentieel ten volle kunnen benutten **in de hele EU**. Daarom moet het spoor een nieuwe impuls krijgen en zowel voor reizigers, **met name jongeren**, als ondernemingen aantrekkelijker, **betaalbaarder en toegankelijker** worden.*

Amendement 8

Voorstel voor een besluit Overweging 7 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(7 bis) Treinen, treinstations en spoorinfrastructuur hebben een maatschappelijke rol die veel verder reikt dan hun voornaamste technische functie, aangezien ze historisch gezien een belangrijke rol hebben vervuld bij het vormen van regionale tradities en identiteiten en het stimuleren van economische en sociale ontwikkeling. Tegenwoordig zijn treinstations en spoorinfrastructuur belangrijk als katalysator van hoogwaardige architectuur, duurzame ontwikkeling en slimme stadsplanning. Op zich vormen ze ook belangrijk industrieel cultureel erfgoed. Vandaag is de rol van treinstations dubbel: ze zijn niet alleen vervoersknooppunten, maar ook belangrijke platformen voor informatiecampagnes en educatieve, culturele en sociale projecten en dus belangrijke plaatsen voor de lokale gemeenschap. Bovendien kan reizen per spoor een ervaring op zich zijn, die de sociale en culturele interactie en

uitwisseling bevordert.

Amendement 9

Voorstel voor een besluit Overweging 7 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(7 ter) Formeel en niet-formeel onderwijs zijn essentieel om het begrip van het belang en de waarde van het spoor te verbeteren en om mensen te stimuleren om gebruik te maken van het spoorvervoer. Actieve betrokkenheid bij onderwijsinstellingen, vooral bij scholen, kan helpen om het gebruik van het spoor te stimuleren. Onderwijsinstellingen kunnen ook worden aangemoedigd van elkaar te leren om onderwijsprogramma's te ontwikkelen die het mogelijk maken om te leren over de historische, technische en milieuaspecten van het spoorvervoer en om het gebruik van het spoor voor schoolreizen en onderwijsuitwisselingen te bevorderen.

Amendement 10

Voorstel voor een besluit Overweging 7 quater (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(7 quater) De Unie moet ervoor zorgen dat haar eigen transnationale mobiliteitsprogramma's, onder meer op het gebied van onderwijs en opleiding, onderzoek, cultuur en jeugd, met name Erasmus+, het Europees Solidariteitskorps en Creatief Europa, waar mogelijk prioriteit geven aan het spoor als vervoermiddel. De toegang tot betaalbare spoorwegdiensten kan de inspanningen ondersteunen om de programma's inclusiever te maken door

een uitbreiding van de geografische en sociaal-economische dekking. Zoals wordt aangetoond door #DiscoverEU, de kortlopende mobiliteitsregeling waarmee jongeren de mogelijkheid krijgen de Europese Unie te verkennen, kunnen partnerschappen tussen de Commissie en spoorwegexploitanten een doeltreffend middel zijn om duurzame mobiliteit te bevorderen in het kader van EU-programma's en zo een verandering in de gewoonten van mensen teweegbrengen.

Amendement 11
Voorstel voor een besluit
Overweging 7 quinquies (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(7 quinquies) Ervaringen met het “Europees Jaar” in het verleden hebben aangetoond dat daadwerkelijke betrokkenheid bij het initiatief kan worden bereikt door synergieën te ontwikkelen met andere relevante EU-programma's, met name op het gebied van onderwijs en opleiding, cultuur en jeugd. Dergelijke programma's bevorderen leren, communicatie en actief burgerschap en kunnen daarom het Europees Jaar helpen ondersteunen, bijvoorbeeld via relevante onderwijsprojecten in het kader van Erasmus+ of culturele projecten in het kader van Creatief Europa over spoorvervoer. Bovendien kan het Europees Jaar groenere mobiliteitskeuzes in het kader van de programma's stimuleren. Eerdere ervaringen hebben ook duidelijk aangetoond dat actieve betrokkenheid van een brede groep belanghebbenden, met name maatschappelijke organisaties, kan helpen om een blijvende beleidserfenis na te laten.

Amendement 12

Voorstel voor een besluit

Overweging 8

Door de Commissie voorgestelde tekst

(8) Om het spoorvervoer te promoten overeenkomstig de doelstellingen van de mededeling van de Commissie over de Europese Green Deal, onder meer wat duurzame en slimme mobiliteit betreft, moet 2021 worden uitgeroepen tot Europees Jaar van de spoorwegen. 2021 wordt een belangrijk jaar voor het spoorwegbeleid van de Unie. Het is het eerste volledige jaar waarin de regels die in het kader van het vierde spoorwegpakket zijn overeengekomen, in de hele EU zullen worden toegepast, namelijk voor de openstelling van de markt voor binnenlandse passagierstreinen en voor een vermindering van de kosten en administratieve lasten voor spoorwegondernemingen die in de hele EU actief zijn. ***In sommige lidstaten is er*** steeds meer belangstelling voor het spoor, ***waaronder nachttreinen***. Dat blijkt ook uit de populariteit van #DiscoverEU. Bovendien is het internationale kunstenfestival Europalia in 2021 gewijd aan de invloed van het spoor op de kunst en de rol van het spoor als krachtige motor voor sociale, economische en industriële veranderingen,

Amendement 13

Voorstel voor een besluit

Artikel 2 – alinea 1 – inleidende formule

Door de Commissie voorgestelde tekst

Het doel van het Europees Jaar is de inspanningen van de Unie, de lidstaten, regionale en lokale autoriteiten en andere

Amendement

(8) Om het spoorvervoer te promoten overeenkomstig de doelstellingen van de mededeling van de Commissie over de Europese Green Deal, onder meer wat duurzame en slimme mobiliteit betreft, moet 2021 worden uitgeroepen tot Europees Jaar van de spoorwegen. 2021 wordt een belangrijk jaar voor het spoorwegbeleid van de Unie. Het is het eerste volledige jaar waarin de regels die in het kader van het vierde spoorwegpakket zijn overeengekomen, in de hele EU zullen worden toegepast, namelijk voor de openstelling van de markt voor binnenlandse passagierstreinen en voor een vermindering van de kosten en administratieve lasten voor spoorwegondernemingen die in de hele EU actief zijn. ***Er*** is steeds meer belangstelling voor het spoor ***en ook voor nachttreinen, in lidstaten met een dergelijk aanbod***. Dat blijkt ook uit de populariteit van #DiscoverEU. Bovendien is het internationale kunstenfestival Europalia, ***dat in oktober 2021 van start gaat, in 2021 gewijd aan het thema “treinen”, waarbij niet alleen het erfgoed wordt beklemtoond, maar ook*** de invloed van het spoor op de kunst en de rol van het spoor als krachtige motor voor sociale, economische en industriële veranderingen,

Amendement

Het doel van het Europees Jaar is de inspanningen van de Unie, de lidstaten, regionale en lokale autoriteiten en andere

organisaties om het **aandeel** van het spoor **in** het **reizigers-** en **goederenvervoer per spoor** te **doen stijgen, te stimuleren** en te **ondersteunen**. Het Europees Jaar zal in het bijzonder:

organisaties **en relevante belanghebbenden te stimuleren en te ondersteunen** om het **historische, huidige en toekomstige belang** van het spoor **voor Europa en de ontwikkeling van de spoorwegen als het belangrijkste element van het duurzame vervoers- en mobiliteitsbeleid van de Unie** te **bevorderen door het aandeel van het reizigers- en goederenvervoer per spoor te doen stijgen**. Het Europees Jaar zal in het bijzonder:

Amendement 14

Voorstel voor een besluit Artikel 2 – alinea 1 – letter a

Door de Commissie voorgestelde tekst

a) **het** spoor bij het grote publiek en vooral bij jongeren promoten als een duurzame, innovatieve en **veilige** vervoerswijze, met name door de nadruk te leggen op de **doorslaggevende** rol van het spoor in het realiseren van EU-klimaatneutraliteit tegen 2050;

Amendement

a) **de waarde van het** spoor bij het grote publiek en vooral bij jongeren **en senioren** promoten als een duurzame, innovatieve, **veilige, gemakkelijke en betaalbare** vervoerswijze, met name door de nadruk te leggen op de rol van het spoor **als instrument voor territoriale cohesie dat een potentiële doorbraak kan teweegbrengen** in het realiseren van EU-klimaatneutraliteit tegen 2050;

Amendement 15

Voorstel voor een besluit Artikel 2 – alinea 1 – letter b

Door de Commissie voorgestelde tekst

b) de Europese, grensoverschrijdende dimensie van het spoor benadrukken, met de trein als verbindende factor die de Europeanen dichter bij elkaar brengt en de **gelegenheid biedt de Unie in al haar diversiteit te ontdekken** en **waardoor de cohesie en de integratie van de interne EU-markt worden bevorderd**;

Amendement

b) de Europese, grensoverschrijdende dimensie van het spoor benadrukken, met de trein als verbindende factor die de Europeanen dichter bij elkaar brengt en **waardoor de cohesie en de ontwikkeling van de interne EU-markt worden bevorderd, en tegelijkertijd de verschillen in spoorinfrastructuur tussen de lidstaten benadrukken evenals het belang van de**

ontwikkeling van spoorwegverbindingen om de mobiliteitsmogelijkheden voor alle burgers van de Unie te verbeteren;

Amendement 16

Voorstel voor een besluit Artikel 2 – alinea 1 – letter c

Door de Commissie voorgestelde tekst

c) de bijdrage van het spoor aan de economie, de **industrie** en **de samenleving** van de Unie versterken, **met name wat betreft de aspecten die verband houden met regionale ontwikkeling, het industrieel concurrentievermogen, duurzaam toerisme**, innovatie, werkgelegenheid, onderwijs, jeugd en **cultuur**, en **een betere** toegankelijkheid voor personen met een handicap;

Amendement

c) de bijdrage van het spoor aan de economie, de **samenleving** en **het industrieel concurrentievermogen** van de Unie versterken **door de banden met regionale ontwikkeling, grensoverschrijdende cohesie, de senioreneconomie**, innovatie, werkgelegenheid, onderwijs, jeugd, **cultuur** en **sport aan te halen en te versterken, met bijzondere aandacht voor de** toegankelijkheid voor personen met een handicap **en beperkte mobiliteit**;

Amendement 17

Voorstel voor een besluit Artikel 2 – alinea 1 – letter c bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

c bis) het spoor bevorderen als de favoriete vervoerswijze voor de deelnemers aan de EU-mobiliteitsprogramma's voor onderwijs en opleiding, onderzoek, jeugd, sport en cultuur, door stimuleringsregelingen en initiatieven te ontwikkelen om de toegankelijkheid en betaalbaarheid te verbeteren, met name voor mensen met minder kansen;

Amendement 18

Voorstel voor een besluit
Artikel 2 – alinea 1 – letter c ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

c ter) het spoor bevorderen als milieuvriendelijker alternatief dat middellange- en kortereafstandsvluchten kan vervangen, de milieueffecten van toerismegerelateerd vervoer kan verminderen, duurzamer toerisme mogelijk kan maken en mensen in staat stelt de Unie in al haar verscheidenheid te verkennen;

Amendement 19
Voorstel voor een besluit
Artikel 2 – alinea 1 – letter c quater (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

c quater) de waarde van treinen, treinstations en spoorinfrastructuur onder de aandacht brengen als integraal onderdeel van het industrieel cultureel erfgoed van de Unie dat moet worden beschermd en bevorderd, en duurzaam cultureel toerisme bevorderen door verbindingen met het Europees Jaar van het Cultureel Erfgoed 2018 tot stand te brengen;

Amendement 20

Voorstel voor een besluit
Artikel 3 – lid 1 – letter a

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

a) initiatieven **en evenementen** ter bevordering van het debat, de bewustmaking en het engagement van burgers, bedrijven en **overheden** om meer mensen en goederen via het spoor te vervoeren en zo de klimaatverandering tegen te gaan, via verschillende kanalen en

a) initiatieven ter bevordering van het debat, de bewustmaking en het engagement van burgers, **maatschappelijke organisaties**, bedrijven, **overheden** en **andere relevante belanghebbenden** om meer mensen en goederen via het spoor te vervoeren en zo de klimaatverandering

instrumenten, waaronder evenementen in de lidstaten;

tegen te gaan, **door duurzaam reizen en duurzaam toerisme te bevorderen, door de aansluiting met andere milieuvriendelijke vervoerswijzen zoals fietsen te stimuleren, en door culturele uitwisseling** via verschillende kanalen en instrumenten, waaronder evenementen in de lidstaten, **aan te moedigen**;

Amendement 21

Voorstel voor een besluit Artikel 3 – lid 1 – letter b

Door de Commissie voorgestelde tekst

b) informatie, **tentoonstellingen, ideeën, voorlichtings- en bewustmakingscampagnes** om een **gedragsverandering bij** passagiers, consumenten en bedrijven te stimuleren en het grote publiek aan te moedigen om actief bij te dragen tot de verwezenlijking van de doelstellingen van een duurzamer vervoer;

Amendement

b) informatie, **voorlichtings- en bewustmakingscampagnes, onder meer online, en tentoonstellingen** om een **grotere benutting van het spoor te stimuleren, onder meer via het bestaande nachttreinnetwerk, om veranderingen in het begrip van** passagiers, consumenten en bedrijven te stimuleren en het grote publiek aan te moedigen om actief bij te dragen tot de verwezenlijking van de doelstellingen van een duurzamer, **toegankelijker, betaalbaarder en veiliger** vervoer;

Amendement 22

Voorstel voor een besluit Artikel 3 – lid 1 – letter b bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

b bis) campagnes en het delen van optimale praktijken om mensen aan te moedigen de trein te gebruiken om Europa en zijn cultureel erfgoed te ontdekken, met inbegrip van de spoorwegen als onderdeel van het industrieel cultureel erfgoed van Europa, en ter bevordering van per trein toegankelijke cultuur- en sportevenementen en van door Creatief

Europa gefinancierde projecten met treinen als locatie en kern van het project;

Amendement 23

Voorstel voor een besluit
Artikel 3 – lid 1 – letter b ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

b ter) de ontwikkeling van partnerschappen en stimuleringsregelingen met spoorwegexploitanten, ook in derde landen, ter ondersteuning van duurzame en betaalbare vervoersoplossingen voor deelnemers aan EU-mobiliteitsprogramma's, met name Erasmus+, Creatief Europa en het Europees Solidariteitskorps;

Amendement 24

Voorstel voor een besluit
Artikel 3 – lid 1 – letter c

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

c) uitwisseling van ervaringen en goede praktijken van nationale, regionale en lokale autoriteiten, het maatschappelijk middenveld, *het bedrijfsleven* en *scholen* om het gebruik van het spoor te stimuleren en om een gedragsverandering op alle niveaus *te bewerkstelligen*;

c) uitwisseling van ervaringen en goede praktijken van nationale, regionale en lokale autoriteiten, het maatschappelijk middenveld, *de sociale partners, ondernemingen, waaronder touroperators, scholen, andere onderwijs- en opleidingsinstellingen, culturele verenigingen, jongerenorganisaties en andere relevante belanghebbenden* om het *belang en het* gebruik van het spoor te stimuleren en om *aan te sporen tot* een gedragsverandering op alle niveaus;

Amendement 25

Voorstel voor een besluit
Artikel 3 – lid 1 – letter d

Door de Commissie voorgestelde tekst

d) studies en innovatieactiviteiten en de verspreiding van de resultaten daarvan op Europese of **nationale** schaal; en

Amendement

d) studies en innovatieactiviteiten en de verspreiding van de resultaten daarvan op Europese, **nationale** of **regionale** schaal; en

Amendement 26

Voorstel voor een besluit

Artikel 3 – lid 1 – letter e

Door de Commissie voorgestelde tekst

e) promotie van projecten en netwerken die verband houden met het Europees Jaar, onder meer via de media, sociale netwerken en andere onlinegemeenschappen.

Amendement

e) promotie van projecten en netwerken die verband houden met het Europees Jaar, **en met name het festival *Europalia***, onder meer via de media, sociale netwerken en andere onlinegemeenschappen, **teneinde een zo groot mogelijk publiek te bereiken.**

Amendement 27

Voorstel voor een besluit

Artikel 3 – lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. De instellingen en organen van de Unie en de lidstaten **kunnen** respectievelijk op Europees en nationaal niveau **verwijzen** naar het Europees Jaar en de visuele identiteit ervan **gebruiken** voor het promoten van activiteiten als bedoeld in lid 1.

Amendement

2. De instellingen en organen van de Unie en de lidstaten **verwijzen** respectievelijk op Europees en nationaal niveau naar het Europees Jaar en **gebruiken** de visuele identiteit ervan voor het promoten van activiteiten als bedoeld in lid 1, **en zij vermelden in alle promotiefasen op passende wijze de steun van de Unie aan de projecten en initiatieven die in het kader van het Europees Jaar worden gefinancierd.**

Amendement 28

Voorstel voor een besluit

Artikel 4 – alinea 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

De **organisatie van de deelname aan** het Europees Jaar op nationaal niveau **is een zaak van de lidstaten. Daartoe** benoemen de lidstaten nationale coördinatoren. De nationale coördinatoren **zorgen voor de coördinatie van relevante activiteiten op nationaal niveau.**

Amendement

Om de coördinatie van relevante activiteiten voor het Europees Jaar op nationaal niveau **te verzekeren,** benoemen de lidstaten nationale coördinatoren. De nationale coördinatoren **worden benoemd op basis van hun deskundigheid en bewezen engagement voor de ontwikkeling van het spoor.**

Amendement 29

Voorstel voor een besluit Artikel 5 – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. De Commissie belegt geregeld vergaderingen van de nationale coördinatoren om het verloop van het Europees Jaar te coördineren. Die vergaderingen zijn ook een gelegenheid om informatie over de uitvoering van het Europees Jaar op nationaal en Europees niveau uit te wisselen; vertegenwoordigers van het Europees Parlement **kunnen** daarbij **aanwezig zijn** als waarnemers.

Amendement

1. De Commissie belegt geregeld vergaderingen van de nationale coördinatoren om het verloop van het Europees Jaar te coördineren. Die vergaderingen zijn ook een gelegenheid om informatie **en optimale praktijken** over de uitvoering van het Europees Jaar op nationaal en Europees niveau uit te wisselen; vertegenwoordigers van het Europees Parlement **worden** daarbij als waarnemers **uitgenodigd.**

Amendement 30

Voorstel voor een besluit Artikel 5 – lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. Op het niveau van de Unie wordt het Europees Jaar op transversale wijze gecoördineerd teneinde synergieën tot stand te brengen tussen de diverse EU-programma's en -initiatieven voor de financiering van projecten op het gebied van spoorvervoer **of** met een spoorwegaspect.

Amendement

2. Op het niveau van de Unie wordt het Europees Jaar op transversale wijze gecoördineerd teneinde **duurzame** synergieën tot stand te brengen tussen de diverse EU-programma's en -initiatieven voor de financiering van projecten op het gebied van spoorvervoer, met een spoorwegaspect **of ter bevordering van**

burgerparticipatie, zoals programma's op het gebied van onderwijs en opleiding, cultuur en jeugd.

Amendement 31

Voorstel voor een besluit Artikel 5 – lid 3 – alinea 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

Om zich te laten bijstaan bij de uitvoering van het Europees Jaar op Unieniveau belegt de Commissie regelmatig vergaderingen met belanghebbenden en vertegenwoordigers van organisaties of organen die actief zijn in de spoorwegsector, waaronder bestaande transnationale netwerken en betrokken ngo's, en vertegenwoordigers van jongerenorganisaties en **-gemeenschappen**.

Amendement

Om zich te laten bijstaan bij de uitvoering van het Europees Jaar op Unieniveau belegt de Commissie regelmatig vergaderingen met belanghebbenden en vertegenwoordigers van organisaties of organen die actief zijn in de spoorwegsector, waaronder bestaande transnationale **en transregionale** netwerken en betrokken ngo's, en vertegenwoordigers van jongerenorganisaties, **culturele verenigingen** en **belanghebbenden op het gebied van onderwijs en opleiding**.

Amendement 32

Voorstel voor een besluit Artikel 5 – lid 3 – alinea 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

Als de begroting dat toestaat, kan de Commissie oproepen organiseren tot het indienen van voorstellen en projecten die steun kunnen krijgen voor hun uitzonderlijke bijdrage aan de doelstellingen van het jaar.

Amendement

De **Commissie** kan oproepen organiseren tot het indienen van voorstellen en projecten die steun kunnen krijgen voor hun uitzonderlijke bijdrage aan de doelstellingen van het jaar.

Amendement 33

Voorstel voor een besluit Artikel 6 – alinea 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

Voor het Europees Jaar werkt de Commissie indien nodig samen met **bevoegde** internationale organisaties, waarbij de zichtbaarheid van de deelname van de Unie wordt gewaarborgd.

Amendement

Voor het Europees Jaar werkt de Commissie indien nodig samen met **relevante** internationale organisaties, **onder meer op het gebied van cultuur en onderwijs, en met relevante autoriteiten in de buurlanden**, waarbij de zichtbaarheid van de deelname van de Unie wordt gewaarborgd.

Amendement 34

Voorstel voor een besluit
Artikel 6 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

Artikel 6 bis

Begroting

De financiële middelen voor de uitvoering van dit besluit voor de periode van 1 januari 2020 tot en met 31 december 2022 bedragen 8 miljoen EUR.

De jaarlijkse kredieten worden door het Europees Parlement en de Raad goedgekeurd binnen de grenzen van het meerjarig financieel kader.

Amendement 35

Voorstel voor een besluit
Artikel 7 – alinea 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

De Commissie dient uiterlijk 31 december 2022 een verslag in bij het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's over de uitvoering,

Amendement

De Commissie dient uiterlijk 31 december 2022 een verslag in bij het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's over de uitvoering,

de resultaten en de algehele beoordeling
van de in dit besluit bedoelde initiatieven.

de resultaten en de algehele beoordeling
van de in dit besluit bedoelde initiatieven.
***Het verslag omvat ook eventuele relevante
beleids- of wetgevingsvoorstellen die
voortbouwen op het Europees Jaar.***

PROCEDURE VAN DE ADVISERENDE COMMISSIE

Titel	Europees Jaar van de spoorwegen (2021)
Document- en procedurenummers	COM(2020)0078 – C9-0076/2020 – 2020/0035(COD)
Bevoegde commissie Datum bekendmaking	TRAN 11.3.2020
Advies uitgebracht door Datum bekendmaking	CULT 11.3.2020
Rapporteur voor advies Datum benoeming	Dace Melbārde 30.4.2020
Behandeling in de commissie	6.7.2020
Datum goedkeuring	13.7.2020
Uitslag eindstemming	+: 28 –: 0 0: 2
Bij de eindstemming aanwezige leden	Asim Ademov, Christine Anderson, Andrea Bocskor, Vlad-Marius Botoș, Ilana Cicurel, Gilbert Collard, Gianantonio Da Re, Laurence Farreng, Tomasz Frankowski, Romeo Franz, Alexis Georgoulis, Hannes Heide, Irena Joveva, Petra Kammerevert, Niyazi Kizilyürek, Predrag Fred Matic, Dace Melbārde, Victor Negrescu, Niklas Nienäß, Peter Pollák, Marcos Ros Sempere, Domènec Ruiz Devesa, Andrey Slabakov, Massimiliano Smeriglio, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Milan Zver
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Isabel Benjumea Benjumea, Marcel Kolaja
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers (art. 209, lid 7)	Angel Dzhambazki

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

28	+
PPE	Asim Ademov, Isabel Benjumea Benjumea, Andrea Bocskor, Tomasz Frankowski, Peter Pollák, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Milan Zver
S&D	Hannes Heide, Petra Kammerevert, Predrag Fred Matić, Victor Negrescu, Marcos Ros Sempere, Domènec Ruiz Devesa, Massimiliano Smeriglio
RENEW	Vlad-Marius Botoș, Ilana Cicurel, Laurence Farreng, Irena Joveva
ID	Gilbert Collard
VERTS/ALE	Romeo Franz, Marcel Kolaja, Niklas Nienab
ECR	Angel Dzhambazki, Dace Melbārde, Andrey Slabakov
GUE/NGL	Alexis Georgoulis, Niyazi Kizilyürek
0	-
2	0
ID	Christine Anderson, Gianantonio Da Re